

*"On riemu kum saam tulla
sun Herran temppeliis"*

Virsi 195

SAATTEEKSI

Ristiin rastiin

Vanhoista tavaroistani löytyi kesällä maanmittaustoimiston kansio, jonka kansikuvan tunnistin yllättäen Rautaveden rantamaisemaksi. Komea maisemakuva oli otettu lentokoneesta, joten siinä ei näkynyt ihmisiä.

Kesän aikana kuljin ympäriinsä tutustuen Sastamalan kyliin, kirkkoihin ja maisemiin. Välillä kimmentävien järvenselkien, lainehtivien peltojen ja vanhojen rakennusten keskellä unohtui, millä vuosisadalla eletään. Sastamalan maisemat ovat kaikkialla kuin vaikuttava postikortti, vaikkakin useimmiten katselin näkyä tuulilasien takaa.

Kirkkojen kohdalla olen kuitenkin pysähtynyt. Jokainen niistä huokuu rauhaa omalta ajaltaan aina tähän päivään asti. Ne seisovat jyhkeinä paikoillaan ja kysyvät kuin ääneti ohikulkijalta: "Mihin sinulla on kiire?"

Postikorttimaisema on saanut rinnalleen toisen todellisuuden. Se on ihmisten todellisuus. Sastamalalaiset ovat hyvin ystävällisiä, avuliaita ja mukavia.

Sanojen ja lauseiden välistä ja varsinkin suoraan sanottuna käy kuitenkin ilmi, miksi kirkko on yhä täällä maailmassa. On paljon inhimillistä hätää, huolta tulevaisuudesta ja lähimmäisistä, surua sekä tarvetta rukoukseen ja inhimilliseen apuun. Tämäkin maisema ja todellisuus on maan pinnalta katsoen täynnä ihmisiä, jotka tarvitsevat evankeliumia sukupolvesta toiseen. Ihmisen todellinen elämä on usein jotain aivan muuta kuin postikortin kaltainen kaunis kuva.

Sastamalassa on kirkko miltei joka kylällä. Vanhimista kirkoista puhutaan eniten. Ne kuuluvat seudun ainutlaatuisen kulttuuri- ja kansallismaisemaan. Samalla juuri kirkot kertovat myös eniten inhimillisestä todellisuudesta. Jo ennen kirkkoa on ollut ihmisiä, joiden usko ja käten taito ovat tehneet rakentamisen mahdolliseksi. On ollut ihmisiä, jotka työllään ja elämällään ovat vienteet evankeliumia eteenpäin ja saaneet siitä voimaa. On ollut rukoilijoita. On ollut rinnalla kulkijoita. Nämä ihmiset ovat olleet seurakunta ja kirkko sukupolvesta toiseen.

Tulevaisuudessakin kirkkoa tarvitaan kertomaan inhimillisestä todellisuudesta. Nyt ja tulevaisuudessa tarvitaan rukoilijoita ja rinnalla kulkijoita. Kirkon todellisuutta ei ole taivaallinen näkymä lentokoneesta, vaan sellainen ihmisten todellisuus, jossa tunnemme toistemme arjen murheet ja ilot.

Ari Paavilainen
Sastamalan kirkkoherra

LUOTTAMUSHENKILÖLTÄ

Kiitos Sastamalasta – Luoja kyynisyydeltä varjelkoon

Meillä on monta syytä olla ylpeitä Sastamalan seurakunnasta. Uuden seurakunnan myötä olemme lähestyneet juuriamme, vuosisatojen takaista suurta kirkkopitäjää. Siinä on jotakin mystistä ja mahtavaa, jotakin korkeampaa.

Uusi seurakunta on täynnä mahdollisuuksia. Meillä on paljon annettavaa toisillemme ja paljon opittavaa toisiltamme. Arvostetaan siis toistemme erilaisuutta ja pidetään sitä rikkautena. Ollaan rohkeita ja avoimin mielin. Yhdessä olemme vahvempia.

Sastamalan seurakunta ei ole valmis tänään, tuskin huomennakaan. Tarvitsemme harkintaa ja malttia sekä vahvaa uskoa tulevaisuuteen ja toisiimme. Meidän on osattava sekä puhua että kuunnella.

Elämme keskellä ikuista muutosta, toisinaan vain on lyhyempiä tai pidempiä svantovaiheita. Täällä on oltu meitä ennen ja tänne tullaan meidän jälkeemme. Ala- ja ylämäet seuraavat toisiaan kuin vuoristoradalla konsanaan. Niistä kiitos – niiden avulla opimme enemmän elämästä ja pysymme elävinä.

Tiedotus vain osa viestintää

Jokainen seurakunnan luottamushenkilö toivottavasti pyrkii tekemään seurakunnan ja seurakuntalaisten parhaaksi hyviä päätöksiä. Näkövinkkeleitä on yhtä monta kuin näkijöitä, joten kaikki päätökset eivät voi miellyttää kaikkia.

Maailma ei ole mustavalkoinen eikä edes harmaa, vaan paljon värikämpi. On hyvä tunnistaa ja tunnustaa, että yhteiset päätökset ovat kompromisseja. Valmistelun jälkeen tehdään päätös ja päätöksenteon jälkeen on aika elää tehdyn päätöksen mukaan.

Viestintä on kiinteä ja olennainen osa seurakunnan arkea. Evankeliumin julistaminen on kirkon tehtävä. Kirkko hoitaa tehtävänsä viestimällä. Jumala loi sanallaan ja sana loi kirkon. Viestintää on siis kirkossa perusteltua pitää sekä tukitoimena että osana ydintoimintaa, kuten kirkon viestintästrategiassa todetaan. Toisinaan arkikielessä viestintä mielletään vain tiedotukseksi, vaikka tiedotus on osa viestintää.

Hyvä kello kauas kuuluu

Viestijöitä olemme jokainen. Seurakunnan viestinnän tulee mielestäni olla yhteisöllistä, tavoitettavaa, vuorovaikutteista, osallistavaa, runsasta, rehellistä ja monipuolista. Viestintää toteuttaessamme meidän on ennakolluulottomasti seurattava aikaamme. Maailma ympärillämme ei pysähdy, vaikka me pysähtyisimme. Varotaan siis lukkojarrutuksia.

Seurakunnan viestintäryhmä on vilkkaasti keskusteleva ja työhönsä motivoitunut. Asioita käsitellään hyvinkin yksityiskohtaisella ja konkreettisella tasolla. Työtä riittää. Aikaa tarvitaan, mutta sitä onneksi tulee kellosta jatkuvasti lisää.

Meistä seurakuntalaisista jokainen on omilla teoillaan ja puheillaan mukana luomassa kuvaa seurakunnasta. Toivottavasti muistamme kertoa näkemistämme ilonaiheista eteenpäin. Hyvä kello kuuluu kauas – ja hyviä asioita Sastamalan seurakunnassa tapahtuu joka päivä!

Samuli Kinnari

Kuka?

Samuli Kinnari, 28

Mikä?

Viestintäalan yrittäjä ja Sopuli.fi-verkkolehden päätoimittaja. Viestintätyöryhmän jäsen, Kiikan kappeli-neuvoston jäsen ja kirkkovaltuuston varajäsen

Perhe? Sinkku**Asuu?**

Sastamalan Talankylässä

Harrastukset?

Romulan Taiteellinen Teatteri, kulttuurityö, partio, matkailuoppaana toimiminen, yhdistystoiminta, kunnallispolitiikka, liikunta monissa muodoissaan

NAULAN KANTAAN

Pitäisi oivaltaa, että kirkko ei ole joku jossakin joka järjestää jotakin. Kirkko olemme me, kaikki sen jäsenet. Jos jokainen tajuaisi, että voisi olla muutenkin kuin vastaanottaja, saisimme paljon aikaa.

Gospelmuusikko **Pekka Simojoki**
Vantaan Lauri 22/2009

Paikkakunnan kirkko muuttuu rakennuksesta tilaksi ja maamerkestä yhteisöksi, jos me yhdessä tahdomme niin. Tilassa tapahtuu itselle merkittäviä asioita ja yhteisössä kuuluu joukkoon. Tila tuntuu tutulta, omalta. Tilassa ei ole pakko olla, vaan sinne tekee mieli. Tämän kokemuksen tuottaminen on työtä, jota odotan seurakunnan työntekijöiltä.

Hiippakuntas sihteeri, pastori **Irja Askola** blogissaan 9.7. ("Mie, rumien kirkkojen kasvatti")
www.kotimaa.fi

Lapset eivät yleensä valita vanhempiensa kiireitä, kun he elävät ainutkertaista elämäänsä paremmasta tie-

tämättä. Aikuisena moni alkaa käydä läpi kokemaansa ja kysellä, miksi joutui kokemaan sellaista.

Kasvatustieteen professori **Juha Hakala**
Kotiliesi 13/2009

En ole koskaan ollut mikään tunnustuksellinen kristitty, mutta joku suhde minulla on ollut uskon asioihin. Kyselevä, ristiriitainen. Kolmen vuoden rupeama apostolien ja Jeesuksen parissa opetti paljon. Kaikki pelkistyi.

Taiteilija **Kuutti Lavonen**
Aamulehti 14.8.

Nostaisin luottamuksen rakentamisen ja vahvistamisen kirkon viestinnän keskeisimmäksi arvoksi. Se on oiva vastavoima kateutta, eripuraa ja epäluuloisuutta kylvälle tiedotukselle ja viihteelle, joka kyllä saattaa myydä hyvin, mutta joka lamaa ja lannistaa vastaanottajan, vaikka tämä olisi vahvistuksen ja rohkaisun tarpeessa.

Lääketieteen tohtori, Tampereen tuomio-kapitulin maallikkojäsen **Riitta Alaja**
Hiippakunta elokuu 200

Heidän joukostaan valitaan

Seurakunta saa syksyllä uusia kasvoja sekä musiikkipuolelle että nuorisotyöhön.

Johtavan nuorisotyönohjaajan kirkkoneuvosto valitsee tästä hakijajoukosta: **Salme Kuukka**, **Jarkko Kulonpää**, **Tarmo Marjamäki** ja **Heidi-Maria Heikkilä** Sastamalasta, **Sari Lehtonen** Ypäjäältä, **Suvi Palo** Nokialta, **Marjo Majlund** Tampereelta, **Pentti Tuovinen** Sysmästä **Teuvo Aaltonen** Punkalaitumelta.

Johtavan kanttorin virkaa hakevat **Anu Mattila** Nokialta ja **Marko Koskinen** Ikaalisista. Suodeniemelle kanttoriksi haluaisi **Piotr Pelc** Hirvensalmelta ja toinen hakija, joka ei halua nimeään julkisuuteen.

Uudet kanttorit valitaan sen jälkeen, kun tuomiokapituli on 18. syyskuuta tehnyt oman ehdokasasettelunsa.

Pakistan kutsui taas

Sastamalan seurakunnan nimikkolähtettä Jenni Haunia vietti kotimaassa alkuvuoden, mutta syksyn tullen Pakistan kutsui taas.

Diakonissa, fysioterapeutti Jenni Haunia on vuoden kielioiskelun jälkeen, syksystä 2006 asti työskennellyt kristillisessä Tankin sairaalassa, lähellä Afganistanin rajaa. Kotiseudun ja -seurakunnan uutisia hän on seurannut *Tyrvään Sanomista*. Paikallislehti tulee nimikkoseurakunnan tilaamana toiselle puolen maailmaa.

Haunia palasi Suomeen jouluksi, keskelle kaamoksen pimeyttä. Keväällä ja sydänkesällä hän iloitsi, kun sai taas nauttia pohjolan valoisuudesta. Koska Pakistanissa arki on varsin rajoitettua, sen vastapainoksi osasi arvostaa mahdollisuutta vapaasti mennä, tulla, liikua, pyöräillä.

– Tankissa kaipaen kotimaasta ehkä eniten juuri vapautta, tietenkin myös ystäviä ja sukulaisia. Toki joku ruisleipä on hyvää, silloin kun sitä saa, mutta toisaalta ihminen tottuu siihen, mitä kulloinkin on tarjolla.

Sastamalan lisäksi Haunia on Auran, Jyväskylän Palokan, Jäm-

sän ja Punkalaitumen nimikkolähtettä. Kotimaanjakson aikana Suomen Lähetysseuran työntekijä kiersi ahkerasti tilaisuuksissa lähettäjaseurakunnissaan.

– Vierailin myös kouluissa ja kävin kertomassa rippikoululaisille lähetystyöstä.

”Kyllä Herra tietää...”

Arki pienessä yhteisössä, suljetulla sairaala-alueella on yksinkertaista. Siinä on Haunian mielestä puolensa. Länsimaisen kulutusyhteiskunnan vauhtiin ja kaikki-mulle-tässä-heti-oravanpyörään ei edes haluaisi.

– Olen näinä vuosina varmasti itsekkin muuttunut ja rauhoittunut. Enää ei harmita vaikka joitakin asioita menee ohitse.

Jenni Haunia muistelee käyntiään lähettien kokouksessa Bangkokissa, mistä hän mielellään palasi Pakistaniin. Maalaistytölle maalaiselämä sopii paremmin kuin suurkaupungin vilinä.

– Elämä Tankissa tuntuu paljon kotoisammalta ja viihtyisämmältä. Kyllä se Herra vaan tietää, minne kavereitaan heittää, kun minutkin juuri Pakistaniin lähetti.

Olo tuntuu turvalliselta, vaikka työpaikka sattuu olemaan vaarallisena pidetyllä seudulla. Tankin seurakunnassa on vain 60 kristittyä perhettä, ja kirkko sijaitsee sairaala-alueella.

– Itse en lähde alueelta minnekään, mutta tapaan päivittäin paljon ihmisiä, jotka tulevat sinne. Poti-

Jenni Haunia kiersi alkuvuoden ahkerasti lähettäjaseurakunnissaan. Kesäkuun alussa hän oli mukana myös Tampereen lähetysjuhllilla.

laista 98 prosenttia on muslimeja, joukossa runsaasti naisia ja lapsia.

Haunia on opiskellut urdun kielen, joka kuulemma sopii suomalaisen suuhun, mutta jota on vaikea lukea ja kirjoittaa. Potilaat puhuvat enimmäkseen alueen heimokieltä pashtua.

– Kieliongelma haittaa jonkin verran päivittäistä työtä, koska aina pitää olla tulkki. Onneksi sairaalassa työskentelevien pakistani- laisten naisten joukossa on niitä, jotka osaavat sekä urdua että paikallisia kieliä.

Kaikki hoitajat ovat kristittyjä. Työntekijöitä on kaikkiaan 120, puolet kristittyjä, puolet muslimeja. Yhteiselo sujuu ongelmitta.

– Toinen toistamme kunnioitetaan.

Islaminuskoisilla on rukoushetkensä, kristityt kokoontuvat aamuhartauteensa. Molemmat viettävät omia uskonnollisia juhliiaan.

Pakistan on ollut paljon uutisissa esillä ja tullut tunnetuksi sotaisana valtiona. Luoteismaakunnas-

sa, jossa Tank sijaitsee, on ollut väkivaltaista ja levotonta.

Jenni Haunia sanoo, ettei pelkosi ole päällimmäisenä mielessä.

– No liikenteessä joskus pelottaa, kun vauhti on niin hurjaa. Ja silloin kun näkee jossain ihmisruuhkatilanteen ja on juuri itse sinne menossa.

Seudulla liikuskelee myös ääriislamisteja. Onko Tankin sairaalassa hoidettu tai kuntoutettu myös Al Qaidan taistelijoita?

– Emme me kyselä apua tarvitsevilta sairaalaan tulijoilta, mitä kukin työksensä tekee.

Kutsumus johdatti Jennin Aasiaan, pakistani- laiset ovat mukavia ja kiitollisia saamastaan avusta. Se saa lähetystyöntekijän jaksamaan.

Aamuhartaudet osastoilla pidetään pashtun kielellä.

– Luemme Raamattua, laulamme virren. Usein potilaat pyytävät rukoilemaan heidän puolestaan. He tietävät tulevansa nimenomaan kristilliseen sairaalaan. Sairaala-alueella saamme vapaasti toimia ja harjoittaa uskontoamme, vaikka ulkopuolella se voisi olla hengenvaarallista.

Kristityt tietävät, etteivät muslimipotilaat voi Pakistanissa käännyä kristinuskoon ja liittyä seurakuntaan.

– Toisaalta, Herra yksin tietää, mitä näiden ihmisten sydämissä tapahtuu.

Pirjo Silveri

Jenni Haunia

Tankin sairaalassa hoidetaan ja kuntoutetaan paljon naisia ja lapsia.

Sikainfluenssaan on varauduttu

Seurakunnassa on varauduttu A(H1N1)-viruksen aiheuttamaan mahdolliseen epidemiaan. Sikainfluenssaa ei pidetä tavanomaista kausi-influenssaa vakavampana, mutta sairastuneiden määrän arvioidaan kasvavan suureksi.

Sastamalassa työympäristötoimikunta pohti tilannetta ja ohjeisti työntekijöitä jo ennen kuin kirkkohallitus lähetti asiaa koskevan kirjeen kaikkiin seurakuntiin. Myös työterveyshuolto

on jakanut yksityiskohtaisia toimintaohjeita.

Käsienpesun ja hyvän hygienian merkitystä on mahdollista liian korostaa. Seurakunnan kokoonmistilojen vessoihin on laitettu vielä tarkat käsi- enpesuohjeet. On myös muistutettu oikeasta yskimishygieniasta, koska holtittomalla pärkimisellä virus leviää herkästi.

Tapahtumissa ihmisiä voidaan tervehtiä myös kätelemättä. Ehtoollisen jakamisessa nou-

datetaan erityistä huolellisuutta.

– Yhteismaljaa ei suositeta, vaan viinin jakamisessa käytetään pika-reita, vt. kirkkoherra Lauri Salminen selittää sovitun käytäntöjä.

Seurakunnan työntekijöitä on kehoitettu hakeutumaan heti hoitoon, jos he tunnistavat influenssan oireita. Sairaana ei saa olla töissä.

Jos vaikkapa lapsityössä henkilökuntaa on paljon yhtä aikaa sairaana, päiväkerhoja ja muita toimintoja voidaan yhdistellä.

Karsimalla lisää vaikuttavuutta

Vuodenvaihteessa Sastamalak- si yhdistyneillä seurakunnilla oli kirkon eri lähetysjärjestöjen kanssa kirjava määrä nimikkosopimuksia, osin päällekkäisiä. Sirpaleista kokonaisuutta on nyt katseltu suurennuslasilla ja perattu.

– Kolmasosa kohteista putoi pois. Sopimuksia vähentämällä pyritään vaikuttavuuteen. Ei supisteta kaikkia vaihtoehtoja vain yhdeksi, mutta niin, että summa jolla lähetyskentillä tehtävää työtä tuemme, on sellainen, jolla on oikeasti merkitystä, perustelee lähetyspappi Lauri Salminen.

Valintaa valmistellut lähetystyön johtokunta kävi tarkkaan harkiten listaa läpi ja yritti löytää kohteet, joilla olisi mahdollisimman laaja kannatus seurakunnan sisällä.

Tällainen nimikkosopimusten paletti syntyi:

Suomen Lähetysseura:

Jenni Haunia (Pakistan), Hannu ja Elina Heikkilä (Venäjä),

Erja Säde-Aweida (Israel)

Suomen Luterilainen

Evankeliumiyhdistys:

Seppo ja Mari Paulasaari (Japani),

Antti ja Liisa Saarenketo (Kenia),

Sambian kenttä, Kenian orpoto

Sanansaattajat:

Hepreankielinen radiolähetystyö

Israelissa, Radiolähetystyö

Kiinassa

Suomen Piipiaaseura:

Raamattutyö suomensukuisten

kansojen parissa

Suomen Evankelisluterilainen

Kansanlähetys:

Keski-Aasian muslimityö

PAANU Sastamalalaista käsityötä.

Kulta- ja Kelloliike

Merja

Puistikatu 16, 38200 Sastamala
Puh. (03) 511 2911 • www.kultamerja.fi

ASENNUKSET - TARVIKKEET - VALAISIMET

SÄHKÖLIKE
Matti Rantala Oy

Hopunkatu 3 38200 SASTAMALA p. 03-514 1311

www.sahkoliikerantala.fi

TULE JA KATSO - PARAN

Kuutti Lavonen:
Ylhäällä Ristiinhaulittu
Keskellä Enkeli (vas.) ja Hautaanlasku
Alhaalla Jeesus ja Maria Magdalena, Noli me Tangere (vas.)
ja Jeesus kaatuu toisen kerran

Kuvat Rauno Träskel

Kuutti Lavosen ja Osmo Rauhalan neljän kesän suururakka Tyrvään Pyhän Olavin kirkossa on valmis. Sataan uuteen kuvaan sisältyvät kristinuskon keskeisimmät kohdat: luominen, lunastus ja vii-meinen tuomio.

Taiteilijoiden lähtökohtana olivat samat Raamatun aiheet, jotka Anders Löfmark 1700-luvulla teki Tyrvään kirkkoon. Lavonen ja Rauhala eivät kopioineet tulipalossa tuhoutunutta, vaan loivat jotakin aivan uutta.

Jälleenrakennuksen viimeistä vaihetta valvoneeseen luonnostoryöryhmään kuulunut rovasti **Timo Kökkö** on vaikuttanut lopputuloksesta.

– Töissä on monta väkevää saarnaa. Papin ei tarvitse niin paljon puhua, hän kiteyttää.

– Taiteilijalle nämä ei olleet vain kuvia, vaan sisältöjä. Juuri sisältö oli suurin ponnistus, myöntää Kristuksen kärsimys historian työstänyt **Kuutti Lavonen**.

TYYLILLEEN USKOLLISET

Altari ja saarnatuoli ovat **Osmo Rauhalan** aluetta, lehterit **Kuutti Lavosen**. Kirkon etuosassa saa silmillään elää luomiskertomuksen, käyskennellä paratiisissa ja ihmetellä syntiinlankeemusta. Ehtoollisella seurakunta polvistuu Karitsan eteen, näkee Pyhän Hengen laskeutumisen ja sananjanoisen peuran.

Pitkällä sivulehterillä katsoja taittaa Jeesuksen mukana matkaa Golgatalle. Päätylehterillä kohdataan apostolit Paavali ja Pietari sekä evankelistat tunnusmerkkeineen.

Molemmat taiteilijat ovat Sastamallassa käyttäneet itselleen ominaista ilmaisutapaa. Rauhala maalaa Raamatun tapahtumia ääri viivoilla ja silhuettimaisella kuvauksella. Aiheitten ratkaisut ovat peräisin luonnosta, eläimistä ja kasveista. Ihminen esiintyy vain kerran, paljaina, pysähtyneinä jalanjälkinä luomiskertomuksen lepopäivänä.

Lavonen puolestaan kertoo ihmishahmoilla ja lähikuvilla. Ristintiellä ei nähdä löfmarkmaisia ryhmäsommitelmia, vaan esimerkiksi Jeesuksen tuomitseminen on esitetty tiukkaan rajatulla kasvokuvalla.

PYLVÄÄSSÄ KOHTAA KAKSI MAAILMAA

Jo hankkeen alkumetreillä 2005 Rauhala keksi idean yhteisestä pilarista, jossa kahden taiteilijan maailmat kohtaavat.

Pylväs kirkon etuosassa sakastin puolella on käsitteellinen päättepiste taidekokonaisuudelle. Se yhdistää ylhäällä ja alhaalla olevat

taidekuvat konkreettisesti, mutta myös sisällöllisesti.

Puupinnalle Lavonen tyyllitteli yksinkertaisella muotokielellä seitsemän aaltoa, joiden päällä ns. voluuttiaalto symboloi liikkeen jatkuvuutta. Vesi on asetettu kuvassa ylös, koska ”taivas kaiken kastelee”

– Pylväässä tulimme kuin huomaamatta siirtyneeksi toistemme aihealueelle, vaikka emme sitä mitenkään etukäteen suunnitelleet, Rauhala selittää.

Hän maalasi alas pelkistetyn kaksoispisteen, jonka sanoma on sama kuin Lavosen ristintien kuvissa.

– Kuolema ei ole elämän päättepiste, vaan kaksoispiste.

Lavosen valitseman teeman voi tulkitä viittaavan myös Genesiksen alkuun: vesi oli olemassa, eikä sitä luotu, vaan ”Jumalan henki liikkui vetten yllä”.

Vesi on muutenkin monessa kohtaa kirkossa läsnä. Se liittyy luomisen alkuun, se on pyhyyden symboli. Se on ihmisen elinehto, se on hallitseva elementti Sastamalan seudulla.

Osmo Rauhalan kuvassa Toinen päivä – Sateen synty tummaan veteen muodostuu renkaita, jotka taiteilijan mukaan voivat olla sadetta, kalan tuikkejä tai Jumalan jalanjälkiä.

Altarin sisäpuolisissa taustapaneleissa, jumalanpalveluksen toimittajan silmien alla, kasvaa lumpeita Elämän vedessä.

– Se on papille hyvä muistutus, kuinka syvän veden keskellä hän tehtävässään on, Tyrvään entinen kirkkoherra Timo Kökkö pohtii.

SEITSENRISTI JUONTAA LÄHELLE

Klassisessa Via Crucis -sarjassa on 14 asemaa, mutta aikanaan jo Löfmark toi Tyrvällä siihen ylimääräisiä aiheita. Samoin Kuutti Lavonen lisäsi ristintien muutamia kuvia: mm. Veronica pyyhki Jeesuksen kasvoja, Ylösnousemus ja Jeesuksen ja Maria Magdalenan kohtaaminen.

Palaneessa kirkossa kuvien alla oli sanalliset selitykset, jotka opettivat entisajan ihmisiä.

– Luotan nykyihmisen tunnistavan ja ymmärtävän kärsimys histo-

Kirkkosalissa on yksi Kuutti Lavosen (v) taiteilijoiden alueet sekä konkreettisen teemana on vesi ja seitsemän aaltoa, R

rian aiheet. Itse pidin tärkeänä, että saan dramaturgian toteutettua ilman kirjoitettuja tekstejä. Asiaita voi kertoa myös kuvan kielellä, uskon taiteen voima.

Jos pitkän seinustan sarjan aloittava työ, sininen risti, näyttää tutulta, siinä se on. Seitsemän risti on nimittäin toisinto Pyhän Olavin kirkon itäpäädyn kuviosta.

– Siinä on samat jaot ja sama rytmi kuin ulkoseinään muuratussa ristissä.

Enkelihahmoistaan tunnettu Lavonen maalasi Tyrvään Pyhän Olavin kirkkoon kaikkiaan 29 paneelia ja niistä yhteen Enkelin. Se on koko kuvakerptomuksen avaus, Pietarin vankilasta vapauttava sanansaattaja.

VIIMEISELLÄ TUOMIOILLA

Viimeinen tuomio oli Lavoselle sisällöllisesti vaikein työ. Aihe herätti luon-

TYRVÄÄN PYHÄN OLAVIN KIRKON NOUSU, TUHO JA UUSI ALKU

n. 1506–16

Tyrvään kirkko rakennetaan

1780-luvulla

Urpo Vuorenoja

Anders Löfmark maalaa lehterien peilit ja kuorin penkkeihin kuvaiheita Raamatusta. Altarin maalaukset vanhempia ja tuntemattoman tekijän.

31.8.1997

Jaakko Lampimäki

Paanukatto korjataan talkoilla. Sen valmistumista juhlietaan tunnelmallisessa kirkkosalissa, joka on 1700-luvulta asti säilynyt muuttumattomana.

21.9.1997

Vammalan aluepaloasema

Tuhopolto. Raju tulimeri nielaisee hetkessä koko arvokkaan sisustuksen ja juuri uusitun paanukaton.

Reijo Keskiikkonen

1997

TIUSISTA RISTINTIELLE

(vas.) ja Osmo Rauhalan yhdessä toteuttama työ, joka nivoo...
...si että sisällöllisesti yhteen. Yhteisessä pylväässä Lavosen...
...auhala kuvaa kuolemaa kaksoispisteinä.

KUN EI OLE VIELÄ MITÄÄN

Tulipalossa tuhoutuneen Tyrvään Pyhän Olavin alttarialueella kukoisti paratiisi, tuttuine ja eksoottisine kasveineen. Koska luonto on aina läheisesti liittynyt Osmo Rauhalan kuvamaailmaan, Vammalan seurakunta osoitti hänelle nimenomaan kuoriosan.

Luomiskertomuksen Rauhala esittää päivä päivältä. Valon ja värin määrä lisääntyy kuva kuvalta, ja jokaisen osana on Jumalan silmä.

Alku oli hankalin: miten kuvata sitä kun ei vielä ole mitään?

– Aihetta ei muissa kirkkoissa juuri ole kuvattu, taiteilija tietää.

Siksi Ensimmäinen päivä – Valon synty on eräänlainen ennakkotapaus.

Teosta hallitsee nauhamainen pyörre, joka on otettu kyyhkynen siiven iskun liikeradasta. Raamatussa Jumala on kuvattu pyörteenä muun muassa Israelin kansan paetessa Egyptistä.

IMETTÄVÄ JA SANANJANOINEN PEURA

Imettävän peuran Rauhala toi kuudenteen päivään, jolloin Jumala loi maaeläimet, kotieläimet ja ihmiset.

Kristillisessä symboliikassa lähteestä juova peura on perinteisesti tarkoittanut ihmisen kaipuuta Jumalan luo. Tällaisen kuvan Rauhala toteutti myös Tyrvään alttarin reunalle. Toisella puolen on Pyhän Hengen kyyhkynen kolmion sisällä, töiden välissä loistaa Sunnuntaiaamun aurinko.

Keskellä alttaria on Agnus Dei -teema eli Jeesusta kuvaava Karitsa kantamassa ylösnousemuksen punavalkeaa viiriä.

Altтарin etuosassa kukkivat hyveen kasvit, kuten orvokki, kielo, lilja, ruiskaunokki. Syntiinlankeemuksen jälkeen kuvakertomukseen tulee pahuus, joka näyttyy synkkinä ja uhkaavina Pahan hedelminä ja Synnin kasveina. Näitä kuvia taiteilija myöntää hioneensa pitkään ja hartaasti. Tuloksena on jonkinlainen risteytys tai epäsiikio, jossa on sekä kasvi- että eläinkuntaa.

Syntiinlankeemuksessa Rauhala halusi noudattaa samaa logiikkaa kuin muissakin töissään eli ei ihmistä kuviin. Siksi norsu symboloi Aatamia ja Eevaa. Viitteen elefantista taiteilija sai Mikael Toppeliukselta Haukiputaan kirkosta.

– Biologiassa norsupopulaatiossa juuri naaras houkuttelee koirasta, ja kantaa hedelmiä urokselle saadakseen

sen kiinnostumaan lisääntymispuuhista. Raamatun kertomuksessa omenan ojentaminen on niin vahva tarina, että se on helppo ymmärtää.

SANAN SAARNATUOLI

Osmo Rauhalan suunnittelema saarnatuoli julistaa ulkopinnoissaan samaa sanaa kuin sisäpuolelta saarnataan. Paneeleissa on kristinuskon tärkeitä kirjaimia. On Kristus-monogrammi Khii ja roo (P:n ja X:n yhdistelmä), on X jota on pidetty Kristuksen kirjaimena ja ristin varhaismuotona. ”Minä olen A ja O” (Ilm. 1:8), joten mukana ovat tietenkin kreikkalaisista aakkosista ensimmäinen ja viimeinen eli alfa ja omega.

Porraspaneelien esineillä Rauhala kuvaa maailman kuuluisimman puusepän pojan aikaista elämää Nasaretissa. Höylällä on toinenkin merkitys. Se on kunnianosoitus Tyrvään kirkon rakentaneille talkoolaisille.

Pirjo Silveri

Kirkko avoinna ja opas paikalla klo 11–18, syyskuun loppuun asti joka päivä ja lokakuussa kolme ensimmäistä viikonloppua.

Kuvat Reijo Keskiökonen

Osmo Rauhala:
Saarnatuolin teema on ”Alussa oli Sana”; portaissa Höylä, Lamppu, Tähtä, tuolin paneelissa näkyy A. Alttarialue. Vasemmalla osa luomiskertomusta, oikealla syntiinlankeemus. Taustassa Pääskyset (ylinnä), Pyhä Henki laskeutuu (vas.), Sunnuntaiaamu ja Sanan jano, keskellä alttaria Karitsa. Alakuvat. Ensimmäinen päivä – Valon synty (vas.) ja Synnin kasvit.

7–2003

Jälleenrakennus talkoovoimin. Tuhasta nousee uusi, mutta työmenetelmiltään ja materiaaleiltaan entisen kaltainen Pyhä Olavi. Käyttöönottojuhlaa vietetään 3.8.2003.

Pirjo Silveri

2004

Vammalan seurakunta valitsee Kuutti Lavosen ja Osmo Rauhalan kuvaohjelmaa toteuttamaan, entisten aiheitten pohjalta, mutta 2000-luvun taiteilijan silmin.

Reijo Keskiökonen

2005–2009

Taiteilijat avustajineen työskentelevät kesäkaudet; lämmittämättömässä kirkossa voi maalata vain kesäisin. Kaikki värit hierretään itse, uusia kuvia valmistuu yhteensä 101.

Pirjo Silveri

2009

Sastamalan seurakunta juhlii, kun kirkko otetaan taas käyttöön. Taidekokonaisuus paljastetaan yleisölle 15.8.2009.

TAPAHTUMIA SASTAMALASSA

LAPSILLE JA PERHEILLE

Pyhäkoulu

Lasten oma jumalanpalvelus. Lauletaan, leikitään, hiljennytään, kuullaan Raamatun kertomuksia.

su klo 12 Tyrvään pappila, alk. 13.9.
su klo 11 Varilan koulu, alk. 13.9.
su klo 11.30 Roismalan lastentalo, alk. 13.9.
su klo 11 Lantula-talo, alk. 20.9.
su klo 13 Vanhakulku, alk. 27.9.
Pyhäkoulu ei pidetä 4.10., jolloin on perhemessu. Tervetuloa myös pyhäkoulunopettajaksi, lisätiet. Irmeli Kulonpää p.050 5431 416

Kaakaopyhäkoulu varhaisnuorille
to klo 15 Tyrvään pappila, alk. 10.9.
ti klo 14.45 Karkun srk-talo, alk. 15.9.
ke klo 15 Sileekallion kerhotila, alk. 16.9.

Perhekirkko

su 20.9. klo 17 vauvakirkko, Vammalan srk-talo
su 4.10. klo 10 mikkelinpäivän perhemessu, Tyrvään kirkko

Päiväkerho

3–6-vuotiaille. Kastekäskyn toteuttamista, kodin kristillisen kasvatuksen ja lapsen kasvun tukemista leikin, liikunnan, musiikin, luovan toiminnan ja hiljentymisen avulla. Ulkoilua, retkiä, tapahtumia, juhlia ja kirkkohetkiä.

Kokoonumispaikat: Tyrvään pappila, Sileekallion kerhotila, Roisma-

Pirjo Silveri

lan lastentalo, Lopenkulman, Illon ja Sammaljoen rukoushuoneet, Karkun srk-talo, Salokunnan kirkko, Suodenniemen srk-talo, Kiikan lastentalo, Keikyän srk-talo, Mouhijärven srk-koti.
Ryhtiin otetaan lapsia myös kesken kerhokauden.

Perhekerho

Lapsille ja vanhemmille. Hiljentymistä, virikkeitä kristittyinä kasvamiiseen, elämäntilanteiden pohdintaa, virkistystä arkeen, samassa elämäntilanteessa olevien kohtaamista, toimintahetkiä.

ti klo 9.30–11.15 Vammalan srk-talo
ti klo 9.30–11.15 Sileekallion kerhotila
to klo 9.30–11.15 Roismalan lastentalo
pe klo 9.30–11.15 Lopenkulman rukoushuone
pe klo 9.30–11.15 Karkun srk-talo
ke klo 9.30–11.15 Salokunnan kirkko
ma klo 12–13.45 ja to klo 9.30–11.15 Keikyän srk-talo
ti klo 13–14.45 ja ke klo 9.30–11.15 Kiikan lastentalo
ma klo 10–11.45 Mouhijärven srk-koti

pe klo 10–11.45 Suodenniemen srk-talo
Perhekerhoihin ei ilmoitauduta, vaan niissä voi käydä säännöllisesti tai silloin kun sopii. Vapaaehtoinen kahviraha. Lisätiet. p. 5124 120 tai raija.seurala@evl.fi

Avoin päiväkerho

Kaikkien avointa toimintaa ilman ikärajoitusta. Lapset tulevat kerhoon aikuisten kanssa ja aikuiset vastaavat omista lapsistaan kerhon ajan.

ke klo 13–15 Sammaljoen rukoushuone
ke klo 13–15 Illon rukoushuone
ke klo 12.30–14.30 Keikyän srk-talo
ma klo 9–11 ja ti klo 9–11 Kiikan lastentalo
Lisätiet. p. 5124 120 tai raija.seurala@evl.fi

Seimikatu

Marttilankadusta tulee taas adventin ja joulunpyhien ajaksi seimikatu. Avaus su 29.11. messun jälkeen. Tervetuloa rakentamaan oma seimi, ilm. Irmeli Kulonpää p.050 543 1416 tai Maiju Vuorenoja p. 044 513 4150

MUSIIKKIA

Virsihetket

su 6.9. klo 9.30 Sammaljoen kirkko
su 13.9. klo 9.30 Karkun ja Tyrvään kirkko
su 20.9. klo 9.30 Tyrvään kirkko
su 27.9. klo 9.30 Karkun ja Tyrvään kirkko
Käydään rauhallisesti läpi jumalanpalveluksen virret, lopetetaan noin 15 min. ennen jumalanpalveluksen alkua

Virsi-illat

ke 16.9. klo 18 Tyrvään kirkko
ke 7.10. klo 18 Karkun srk-talo
ke 28.10. klo 18 Vammalan srk-talo
Lauletaan toivevirsiä, opetellaan muutama vieraampi virsi ja kuullaan virsien syntytaustasta. Kahvitarjoilu.

Virsi-illat ja virsihetket liittyvät kanttori Henna Ala-Mikkulan virsien opettamista ja oppimista käsittelevään opinnäytetyöhön

Konsertteja

su 20.9. klo 18 iltakonsertti, Tyrvään kirkko
la 26.9. klo 18 iltakonsertti, Karkun kirkko
la 3.10. klo 18 Sanan ja sävelen ilta, Tyrvään kirkko. Toivo Kärjen hengelliset laulut. Mirja Tenkanen, Lavian seurakunnan lauluryhmä kanttori Marina Hämäläisen johdolla
su 18.10. klo 19 puhallinorkesteri Oktaavin konsertti, Mouhijärven kirkko

Tule laulamaan

ke klo 16 seurakunnan laulupiiri, Luther-talo. Laulamme yksinäisesti hengellisiä lauluja, virsikirjaa ja Siionin kannelta. Yhdessäoloa, jutustelua

Susanna Rantanen

to klo 19–20.30 Tyrvään kirkkokuoro, Vammalan srk-talo. Esiintymisiä Tyrvään kirkossa ja eri tilaisuuksissa. Uusia laulajia toivotaan mukaan
ti klo 18–20 Karkun kappelikuoro, Karkun srk-talo, alk. 8.9.
ma klo 18.30 Kiikan kirkkokuoro, Kiikan srk-talo, alk. 7.9.
ma klo 16.30–17.15. Kiikan tähti-kuoro, alk. 7.9. (6–12-vuotiaille). Tervetuloa entiset ja uudet laulajat.
to klo 18.30 Mouhijärven kirkkokuoro, Mouhijärven srk-koti

Majataloilta

su 6.9. klo 18 Kiikan kirkko, Elämän majataloilta Miika Ilénin muistoksi, musiikista vastaavat Janna Ilén, Marko Kylväjä ja Pisara, lastenhoito lastentalolla.
Seuraava Majataloilta su 15.11. klo 18. Lauluryhmän vahvistukseksi kaivataan erityisesti mieslaulajia, tied. Jari Mattila p. 040 5899 831

Tarja Kopalainen

Jumalanpalvelus Tyrvään kirkossa joka sunnuntai klo 10

AIKUISILLE

Avoimet ovet

ke 9.9. klo 17 Houhajärven Leirimaja. Puheenvuoroja elämän tarkoituksesta, Eetu Myllymäki, Irmeli Kulonpää, Pirkko Lahtinen, Timo Järvenpää

Kirkkoherran virkaanasettaminen

su 4.10. klo 10 messu ja kirkkohera Ari Paavilaisen virkaanasettaminen, Tyrvään kirkko, piispa Kari Mäkinen, kirkkokahvit Vammalan srk-talo

Arkivaatteissa

to 18.30–20.15 Vammalan srk-talo. Rukous-, opetus- ja lauluilta arjen kristillisyydestä
10.9. Sopivasti sykettä, Pyhä Henki arjen voimavarana, pastori Jouni Pihlajamaa
1.10. Arkivaatteet on, onko juhlatamineita? Osoitteena taivas, evankelista Turka Aaltonen
29.10. En ole katkera mutta kuitenkin...

Anteeksianto vapauttaa, pastori Ulla Halttunen
19.11. Meitä on moneksi, puhetta monikulttuurisuudesta ja lähetystyöstä, lehtori Leena Sherazer

Hiljaisuuden rettriitti

pe-su 16.–18.10. Houhajärven Leirimaja, tied. Mirja Tenkanen p. 040 5134 160

Sururyhmä

Läheisensä menettäneille, alkaa sopimuksen mukaan, tied. Mirja Tenkanen p. 040 5134 160

DIAKONIA

Lähimmäisten ryhmä

to 17.9., 1.10., klo 13.30–15.30 Vammalan srk-talon rantasali. Avoin kaikille vapaaehtoistyötä tekeville lähimmäisille

Kiitos- ja koulutusiltapäivä

to 29.10. klo 12–16 Vammalan srk-talon aulasali. Ateria, kahvit ja koulutusta

Hengellinen keskustelupiiri

ke 14.10. klo 15–16 Pajamäkikeskus. Laulua, rukousta, pohditaan ihmisenä olemisen vaikeutta ja ihannuutta

Katulähetys

pe 25.9., 9.10., 23.10. klo 14 Vammalan srk-talo työtupa. Yhdessä-oloa ja rukousta, alustuksia eri aiheista, hengellisiä lauluja, kahvia, teetä ja voileipää. Katulähetys pyrkii tukemaan päihteettömyyttä.

Näkövammaisten hengellinen piiri

to 22.10. klo 13 Vammalan srk-talon aulasali.

Torstaikerho

Perhehoidossa oleville kehitysvammaisille
to 24.9., 22.10., 26.10. klo 14–16 Korkeella (Stormintie 77)

Usko ja unelma

Senioreiden kohtaamispaikka, Vammalan srk-talon rantasali klo 13–15
ma 14.9. (aulasali)
ti 29.9., 13.10., 27.10.

Uusi toivo

Lounas erityisesti pienituloisille, Vammalan srk-talon rantasali klo 12
to 17.9., 15.10. Maksu taloudellisen tilanteen ja omantunnon mukaan. Ateriointia, yhdessäoloa, aluksi pieni hengellinen tuokio

KARKKU

ti 22.9. klo 13 Heinoon diakoniapiiri Halmeella (Hiuluntie 5)
ma klo 12–14.30, Karkun kamari, srk-talo tai Karkkukoti. Kaikille

avoin kohtaamispaikka, suurin osa kävijöistä eläkeikäisiä. Aiheet maan ja taivaan väliltä, vierailijoita, tarjoilua, retkiä.

KEIKYÄ

Eläkeikäisten kerho jatkaa Kultaisen iän kerhon toimintaa, kokoontumiset kerran kuussa erikseen sovittavina päivinä.
to 24.9. klo 13 Keikyän srk-talo

KIikka

ti 6.10. klo 13 Vertaiset-kerho (invalidit), Kiikan srk-talo
ti 15.9., 13.10. klo 13, eläkeikäisten kerho, Kiikan srk-talo. Kahvittelua, musiikkia, laulua, voimistelua, tietokilpailuja
ma 7.9., 14.9., 5.10., 19.10. klo 13 hartaus, vanhustentalo Kontti

MOUHIJÄRVI

Vanhemman väen kerhot
Hopunkoti klo 13: ke 9.9. (retki Pyhän Olavin kirkkoon ja Kiikan Leiriaholle), ke 7.10.
Pukaran kylätalo klo 13: ke 9.9. (retki Pyhän Olavin kirkkoon ja Kiikan Leiriaholle), to 29.10.
Teresapeittopiiri
Kerran kuukaudessa erikseen sovittavina päivinä, Mouhijärven srk-koti klo 13.
Omaishoitajat
ti 8.9., 22.9., 6.10., 20.10 klo 10–14, Oravanpesä. Kahvi, lounas (5e), ohjattua toimintaa
Kyläparkki
pe klo 9–12, Oravanpesä. Vapaaehtoisten ylläpitämä kahvi- ja jutustelupaikka

SUODENNIEMI

Vanhemman väen virkistyspäivä to 24.9., 22.10. klo 11–13.45, Suodenniemen srk-talo. Ohjelmaa, vierailijoita, ateria (5 e)

Maria Wilkari

www.sastamalanseurakunta.fi

LÄHETYKSEN HYVÄKSI

Lähetystori
pe 11.9 klo 9.30–15 Vammalan tori
Yli 100 metriä myyntipöytää; leipää ja muita leivonnaisia, jauhoja, mehuja, vihanneksia. Ohjelmaa, kirpputori, antikvariaatti. Kahvia, munkkeja, hernekeittoa, puuroa ja

soppaa, makkaraa, muurinpohjallettuja, arpajaiset.
Myytävää tavaraa otetaan vastaan to 10.9. klo 10–16 Vammalan srk-talon aulassa.
Lähetystori kaipaa paljon vapaaehtoisia työntekijöitä! Voit tulla ke ja to leipomistalkoisiin (Vammalan srk-talo) ja pe torille myymään.
Lisätiet. Murtoo-Huoponen p. 050 3256 191.
Tervetuloa myös pystyttämään toria pe alk. klo 6.30 ja purkamaan klo 15.
Tuotto: 10 % raamattulähetystyöhön, 90 % muuhun lähetystyöhön kirkon lähetysjärjestöjen kautta

Meri Öhman

Karkun kappeliseurakunta

su 18.10. klo 13 selkomessu, Salokunnan kirkko. Sastamalan Sisupartiolaiset osallistuvat järjestelyihin

Keikyän kappeliseurakunta

su 20.9. klo 16 metsäkirkko Pirjon Pirtillä (Heinimaantie 29), kirkkokahvit ja savusauna.
su 27.9. klo 10 messu, Keikyän kirkko. Eläkeikäisten kirkkopyhä, ohjelma jatkuu srk-talossa

la 3.10. klo 10 lähetystori, Keikyän srk-talo
su 4.10. klo 11 mukulamessu, Keikyän kirkko
su 11.10. klo 10 messu, Keikyän kirkko. Sen jälkeen naistenpäivät srk-talossa

Kiikan kappeliseurakunta

ke 9.9., 23.9., 7.10., 21.10 klo 18 kotipesäiltä, Kiikan srk-talo
ke 9.9. eläkeikäisten retkipäivä. Tutustumme Pyhän Olavin kirkkoon ja vietämme iltapäivää Leiriaholla, tied. Lahdenmaa p. 044 2708 289
la-su 19.–20.9. naisten viikonloppu Leiriaholla
su 20.9. klo 10 messu, Kiikan kirkko. Sen jälkeen tänä vuonna 70

vuotta täyttävien juhla srk-talossa la 3.10. klo 9–18 raamattupäivä, Kiikan srk-talo, Outi Cappell
su 4.10. klo 10 mikkelinpäivän perhejumalanpalvelus, Kiikan kirkko
su 18.10. klo 10 messu, Kiikan kirkko, sotaveteraanien kirkkopyhä
su 25.10. klo 10 messu, Kiikan kirkko. Sen jälkeen eläkeikäisten juhla srk-talossa

Kokoontumispaikkojen osoitteet

Hopunkoti Hopuntie 10 (Mouhijärvi)

Houhajärven Leirimaja Kangastie 275

Illon rukoushuone Punkalaitumentie 1632

Karkun srk-talo Passinmäentie 14

Keikyän srk-talo Pehulankaari 6

Kiikan lastentalo Länsitie 3

Lantula-talo Vatajantie 396

Lopenkulman rukoushuone Stormintie 51

Luther-talo Valkamank. 4

Mouhijärven srk-koti Kinkerikuja 2

Oravanpesä/ Mouhijärvi (nuorisotila) Hopuntie 1 as. 1

Oravanpesä/ Vammala (lähetysten kirpputori) Asemak. 6

Pajamäkikeskus

(Vammalan seudun mielenterveysyhdistys Voimia) Tampereentie 18

Pukaran kylätalo Pukarantie 126 (Mouhijärvi)

Roismalan lastentalo

Katajistonk. 4

Salokunnan kirkko

Kärppäläntie 226

Sastamalakoti Hossantie 3

Sammaljoen rukoushuone

Sammaljoentie 588

Sileekallion kerhotila Linjak. 18

Suodenniemen srk-talo

Kirkkotie 12

Tyrvään pappila Asemak. 6

Varilan koulu Kontionk.1

Vanhakulku Vaissintie 21

(Suodenniemi)

Vammalan srk-talo Asemak. 6

Mouhijärven kappeliseurakunta

su 6.9. klo 10 messu, Mouhijärven kirkko. Lavian, Suodenniemen ja Mouhijärven eläkeläisten kirkkopyhä, messun jälkeen juhla srk-kodissa su 20.9. klo 10 messu, Mouhijärven kirkko. Vanhusten ja veteraanien kirkkopyhä, messun jälkeen kirkkokahvit srk-kodissa

Naistenpiiri parillisten viikkojen ti klo 18.30 (alk. 15.9.), Mouhijärven srk-koti.
Tied. Tarja Kopalainen p. 050 3090 560
Raamattupiiri parittomien viikkojen ti klo 18.30, Mouhijärven srk-koti. Tied. Jukka Pelander p. 0400 769 246
ke 16.9. klo 18 motoristien kiitoskirkko, Mouhijärven kirkko. Iltatee srk-kodissa la 26.9. klo 11–13 lähetystori, Mouhijärven srk-koti

Suodenniemen kappeliseurakunta

su 27.9. klo 10, tasauspäivän messu, veteraanien kirkkopyhä, Suodenniemen kirkko. Juhla jatkuu srk-talossa su 4.10. klo 10 perhekirkko, sadonkorjuun kiitospyhä, Suodenniemen kirkko ti 8.9. klo 18 kymppisynttärät, srk-talo ke 7.10 klo 19 lähetysilta, srk-talo la klo 10–12 lähetysten kirpputori, srk-talon alakerta

Nuttupiiri jatkuu syksyllä, srk-talon alakerrassa ja kodeissa
Partio, vartiot ma, sudenpentu to, srk-talon alakerta.
Lisätiet. Enni Väisänen p. 044 5337 158

TYRVÄÄN PYHÄN OLAVIN kirkon maisemissa.

www.mieliaitta.com

HEINON LEIPOMO Oy
Sastamalankatu 68
Vammala
Puh. (03) 511 2640

Kodin ja perheen vakuutukset

Joko sinä saat vakuutusyhtiöstäsi viiden tähden laskuja?

On mukava saada lasku, jota ei tarvitsekaan maksaa. Yhä useammat asiakkaamme maksavat esimerkiksi kotivakuutuksensa pankkiasioinnistaan saamallaan OP-bonuksilla. Sitä kutsutaan keskittäjän eduksi. Tutustu osoitteessa op.fi/bonus tai tule käymään.

Etua elämään. OP-Pohjolasta.

VAMMALAN SEUDUN Osuuspankki

TAUNO KIVIRANTA Oy

Trakinkatu 4, 38200 Sastamala
Puh. (03) 517 9000, Fax (03) 517 9019

TERVETULOAA VIIHTYMÄÄN JA NAUTTIMAAN RUDOLFIN KEITAALLE.

VARAUKSET:
PEKKA, 050 596 0704
TAI
MAILA, 0500 998 328

Rudolfin Keidas
www.rudolfinkeidas.fi

Asiantuntevaa Hautausalan Palvelua

Surun kohdatessa
Hautauspalvelu T. Teuho
Valkamakatu 4 Vammala (Luther-talo)
p. (03) 511 5600, auto 040 764 4678 myös iltaisin ja viikonloppuisin.
Tiloissamme laaja bautamuistomerkinäyttely.

Asiantuntevaa palvelua paikkakunnalla jo 70 vuotta

Vammalan Hautausseuraksi Gronen Oy

Teitä palvelee myös kirjansitoja Anna-Liisa Fisher
Adressien sitominen kirjaksi nyt mahdollista

Marttilankatu 37
Vammala
03-511 2156

KOTIMAA-YHTIÖT

ILMOITUSMYYNTI
Marita Lyyra
040 729 2119, (014) 641 481
marita.lyyra@kotimaa.fi

VAMMALAN KIERRÄTYS- JA KULJETUSPALVELUT

HYÖTYKERÄYS OY
Kallialan koulutie 38, 38210 Vammala puh. 050 555 9352

ENERGIAJAKEEN KERÄYS • PAPERIN- PAHVINKERÄYS
ARKISTOJEN TUHOUS • KIERRÄTYS- JA KULJETUSPALVELUT

Rukous

Jeesus,
kiitän sinua leivästä,
joka on kädessäni.
Kiitän leivän leipojasta,
kiitän jauhojen jauhajasta,
kiitän elonkorjaajasta,
kiitän viljan kylväjästä,
kiitän pellon muokkaajasta,
kiitän siemenviljasta,
kiitän elämästä jyvän sisällä.
Jeesus,
sinua kiitän,
sinä leipä,
sinä viini,
sinä uuden elämän antaja.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimessä.
Aamen.

(Irja Aro-Heinilä)

LÖYTÖRETKELLÄ

Täydellinen

Matt. 5:48
Hepr. 5:8–9

Jeesus opetti täydellistä rakkautta, jota tulee tuntee vihamiestäänkin kohtaan. Radikaali ihanne antaa suunnan miten toimia.

Elämä kuitenkin näyttää, että jokainen tekee virheitä ja on rajallinen. Janoamme eheyttä ja iankaikkista elämää, jonka vain Kristus voi antaa.

6.9.

14. sunnuntai helluntaista

Aihe: Lähimmäinen

Jeesus oli elämällään ja opetuksellaan esimerkkinä Jumalan rakkautesta, joka ylittää kaikki rajat. Esi-kuva velvoittaa meitä näkemään jokaisessa ihmisessä lähimmäisen. Kristukselta saamme myös voiman hyvin tekoihin lähimmäistemme hyväksi. Ihminen itse ei ole aina tietoinen siitä, että hän hyvää tehdessään toimii Jumalan rakkauden välikappaleena.

Herra, älä salli sorretun kääntyä pois apua saamatta, kurja ja köyhä ylistäkööt sinun nimeäsi.

Ps. 74: 21

13.9.

15. sunnuntai helluntaista

Aihe: Kiitollisuus

Pyhä puhuu kiitollisuudesta ja kiittämättömyydestä. Jeesus teki hyvää erityisesti muiden hylkäämille ihmisille. Niistä ihmisistä, joita hän auttoi, vain harvat palasivat kiittämään ja tunnustamaan uskonsa häneen. Toisia kiusasi se, ettei Jeesus toiminut heidän tahtomallaan tavalla, vaan halusi tehdä hyvää erotuksesta kaikille.

Hyvä on kiittää Herraa, laulaa ylistystä nimellesi, Korkein.

Ps. 92: 2

20.9.

16. sunnuntai helluntaista

Aihe: Jumalan huolenpito

Jeesus opettaa, että Jumalaan uskovan ei tarvitse kantaa murhetta kaikesta mahdollisesta. Taivaallinen Isä pitää huolen ja auttaa etsimään sitä, mikä on tärkeintä: Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan. Näin Jumala vapauttaa ihmisen tekemään hyvää lähimmäisilleen. Kristitty muistaa Jeesuksen sanat ”Autuaampi on antaa kuin ottaa”.

Lakatkaa te huolehtimasta!

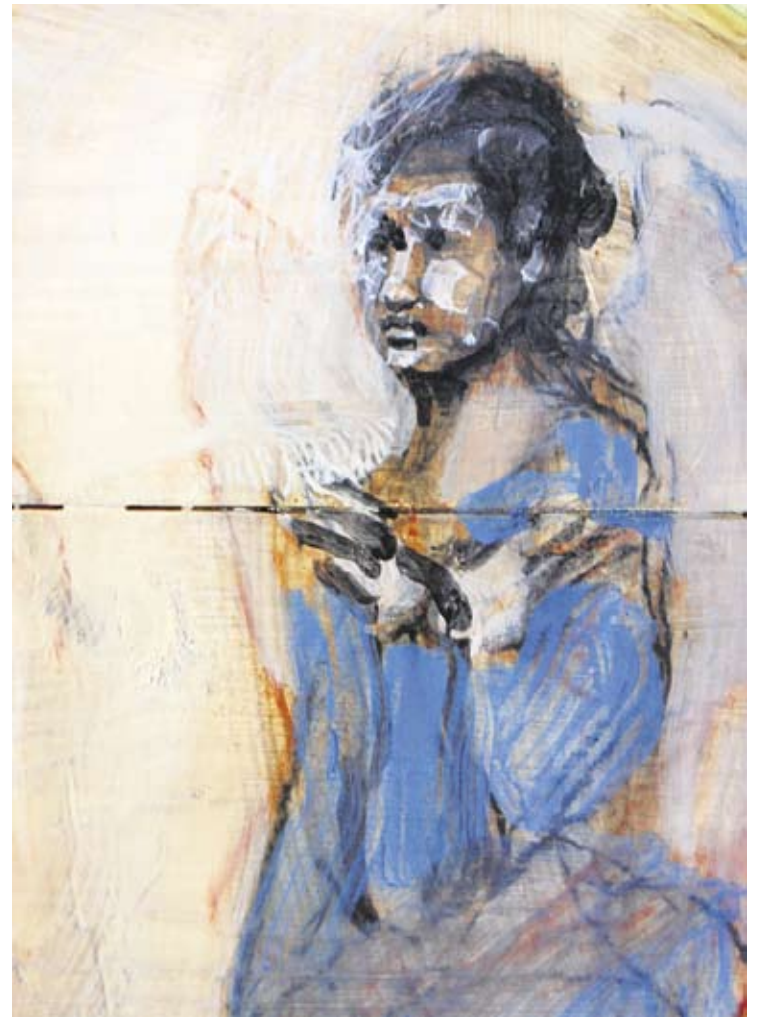
Tietäkää, että minä olen Jumala.

Ps. 46: 11

27.9.

17. sunnuntai helluntaista

Aihe: Jeesus antaa elämän

Sunnuntaita on kutsuttu evankeliumitekstien vuoksi pikku pääsiäiseksi tai syksyn pääsiäiseksi. Jeesus on voittanut ihmistä ja koko luomakuntaa uhkaavan kuoleman vallan. Siksi häneen uskoviilla on toivo, joka kantaa yli kuoleman rajan. Kerran luomakuntakin vapautetaan katoavaisuuden orjuudesta.

Sinä pelastit minut kuolemasta, et antanut jalkani astua harhaan.

Ps. 56: 14

4. 10. mikkelinpäivä (enkelienn sunnuntai)

Aihe: Jumalan sanansaattajat

Syyskuun 29. päivä on omistettu ylienkelel Mikaelille 400-luvulta lähtien.. Taistelu, jonka hän kä-

vi pimeyden valtoja vastaan, liittyy pääsiäiseen. Kristus saavutti ratkaisevan voiton pahan valloista, mutta taistelu jatkuu yhä maailmassa. Myöhemmin mikkelinpäivästä on tullut kaikkien enkelienn päivä, jolloin tutkistellaan heidän merkitystään ja tehtäviään. Jumalan sanansaattajina enkelit suojelevat ja opastavat ihmistä ja muistuttavat Jumalan tahdon mukaisesta elämästä.

(Suomessa mikkelinpäivä siirrettiin seuraavaan sunnuntaihin, jos 29.9. sattuu arjeksi.)

Ylistäkää Herraa, te hänen enkelinsä, ylistäkää häntä, kaikki taivaan joukot!

Ps. 148: 2

SANAA SASTAMALASTA

Muutoksen hankaluuksia

Muutosten kanssa eläminen on aina kuulunut ihmiseloon, mutta persoonallisuutemme ja elämäkokemuksemme saavat meidät suhtautumaan niihin eri tavoin.

Vanhan tutun väistyminen ja uuteen tottuminen mietityttää kaikkia, mutta kun toinen lamaantuu, tuskastuu ja jopa katkeroituu uudessa tilanteessa, toinen porhaltaa eteenpäin entistä innostuneemmin, uteli-aana ja tiedonhaluisena.

Muutos on ihmisen elämässä mitä luonnollisin prosessi. Ympäriällä oleva maailma muuttuu, perheeseen tulee uusi jäsen tai joku lähtee, kotikylässä ei kaikki toimi kuten ennen, työpaikka vaihtuu tai häviää, tuttu kunta ja seurakunta muuttuvat isoksi Sasta-

malaksi. Miten elää ihmisiksi ja toisia ymmärtäen, kun oman itsenkin kanssa on ihmettelemistä?

Suurin osa meistä löytää itsestään uusia kykyjä ja uusia puolia uudessa ympäristössä tai elämäntilanteessa. Uudet haasteet saavat pilvisenkin päivän aurinkoiseksi. Mutta miten toimia hänen kanssaan, jolle muutoksen läpikäyminen on vaikeaa?

Muutosvastarinta kysyy voimia vastustajalta mutta ennen kaikkea hänen läheisiltään. Etenkin silloin, kun jo väijäämättä eletään uudessa tilanteessa eikä paluuta vanhaan ole, muutoksen edelleen vastustaminen valittaen, moittien ja jopa syyllistämisen saa kenties koko lähipiiriin voimaan huonosti.

Tapahtunut muutos voi olla asia, jota on pitkään yhdessä vastustettu tai josta on käyty repivä taistelu. Toinen hyväksyy silti uuden tilanteen löytäen siitä paljon mahdollisuuksia, toinen haluaa vastustaa vielä tapahtuneen muutoksen jälkeenkin. Näin voi käydä kotona, työpaikalla ja vaikkapa järjestötoiminnassa hyvästä etukäteissuunnittelusta huolimatta.

Pattitilanne vaatii pätevän selvitysnaisten tai -miehen, voimia, aikaa ja nöyryä uudelleen yrittämistä. Tuossa tilanteessa ei ole ollenkaan hullumpi vaihtoehto pyytää ylhäältä apua, elleivät omat ihmishuuhdetaidot riitä.

Haluan uskoa rukouksen ja anteeksiantamisen voimaan, vaikka

vastapuoli ei aina niille pystyisi arvoa antamaan. Rukouksessa voin pyytää vaikeaan tilanteeseen Jumalalta apua ja samalla valmentaa itseäni ymmärtämään menneisyyden vaikutuksia nykyisyyteen.

Rukous on kiireisen ja monen asian kanssa taiteilevan nykyihmisen erinomainen tapa pysähtyä. Rukoillessa ei tarvitse suorittaa, vaan voi levätä Jumalan läsnäolossa ja rakkaudessa. Tämän levon ja rakkauden suomin apuvoimin kenties jaksaa tuskastumatta ja hermostumatta ristiriitaisissa tilanteissa, jotta ei itse tarpeettomasti vaikeuta vastarannan kiiskien tai jopa koko kiiskiparven päivittäistä elämää.

Näin elämä soljuu eteenpäin yh-

dessä sinitellen. Tämän päivän muutos on huomenna jo tuttu ja vanha asia, kunnes jälleen on uusien muutosten aika.

Helinä Krapa

Kirjoittaja on maatalousyrittäjä ja toimittaja Kiikasta